XXIII. évfolyam. Csáktornya, 1931. május 24. 21. szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Dinkgreve Nandor könyvnyomdaja Csáktornyán
ide intezendők a szellemi részt illető közlemények
hirdetések és mindennemu pénzügyiek

Pünkösdi tüz.

Irta: Szabó István.

A Magyar Reviziós Liga mult vasárnap országszerte ünnepélyes gyüléseket tartott, amelyek mind a lealázó trianoni békeszerződést megbélyegző ünnepélyes tiltakozások jegyében folytak le. Terjedelmében s talán tartalmában is talán a legimpozánsabb volt az országos gyülés Budapesten, a Szabadságszobor tövében. Valóságos pünkösdi ünnep volt ez pünkösd nélkül. Mintha csak a pünkösdi csodás tüz lángolt volna fel a gyülésezők lelkében! A pünkösdi apostolai a gyülés ünnepi szónokai és fogadalomtevői voltak, a pünkösdi tüz átvevői pedig a résztvevők hatalmas tábora, amely az elhangzott nagy nemzeti igék hatása alatt ihletett ajakkal rebegte az esküszerü fogadalmat:

Nem, nem, soha!

A pünkösdi tüz lélek bepattanása és lángralobbanása nincs is meghatározott időponthoz kötve. Ezt a körülmények és események szabják meg. A pünkösd naptárszerü eljövetele se jelenti mindig a pünkösdi tüz átvételét és hordozását. Pünkösdi tüzet akkor fog az ember lelke, amikor felépiti magában a pünkösdi oltást. Akkor, amikor nagy elhatározások idején, megalkuvást nem ismerő komoly akarások, cselekvések küszöbén az örök istenségtől várja azt a csodatevő segitséget, amely az ő gyengeségét, gyarlóságát emberfeletti erővé változtatja s minden akadály felett győzelemre emeli. A várt égi segedelem megérkezését nem veszi észre, csak a különös megihletés szent pillanatát érzi s azokat az álomszerü perceket, órákat, amikor nem maga cselekszik, hanem egy magasabb lény cselekszi általa azt, amit elvégez.

Pünkösdi tüz nélkül nincsen hivatásos élet, mert nincsen előbbre jutás, égfelé emelkedés, örökkévaló célok megjavitása, tehát nincsen megmaradás. A pünkösdi tüz lángjában indul meg a kereszténység s abban az egyes ember élete. A pünkösdi tüz emeli a népeket, nemzeteket az enyészet sirhalmai fölé s biztosit számukra jövendőt. A pünkösdi tüz ihleti maradandó alkotásokra a tudósokat, irókat, költőket, művészeket; ez képesiti tisztánlátásra, kormányzásra, igazságos jogoszlásra, a vezetői polcra elhivottakat; ez tömöriti áttörhetetlen szfalankszá az állam közkatonáit.

Minél válságosabb valamely nemzet helyzete, annál nagyobb szüksége van a pünkösdi tüzre. Ez is megállapithatjuk, hogy nemzetünk válsága legkritikusabb napjait ma éli, politikailag, gazdaságilag, erkölcsileg egyaránt. Ettől már csak egy lépés vezet a sirjához.

A vezérlő gondolat, amely a kibontakozás útját megmutatja, a revizió. Nem uj gondolat ez; régi keletü, együtt születik meg a hivatásérzettel. Igaz, hogy nemzetünk életében csak a világháboru után vetődött öntudatos formában felszinre, amióta a szégyenteljes trianoni szerződés a porig alázott minket. De megvolt, mintahogy megvolt és megvan minden nemzetnél, amely ragaszkodott és ragaszkodik ősi jusához. Amidőn nemzetünk el-elűzte hazája szent földjéről az ellenséges csapatokat, amidőn a művelődés lobogója alatt a haladás, fejlődés útját egyengette, a revizió gondolatát szolgálta. Most is a revizió gondolata mutat helyes irányt. Csakhogy nem abban a formában, amint a köztudatban él, hanem teljes egészében. Teljes reviziót követelünk minden téren, magyar önérzettel. Követeljük a politikai reviziót, vagyis a megbénitó trianoni egyezség becsületes revizióját, követeljük az irodalom, művészet revizióját, ledöntését a mesteséges trianoni határoknak, de egyuttal ettől függetlenül: lerombolását a sötét bünöknek, mégsemmisitését a lelkeket megmételyező szellemi termékeknek, produkcióknak, amiken kéjes gyönyörrel mulat a magyar társadalom erkölcsvesztett rétege, de amiktől megvetéssel fordul el minden tisztaérzésü ember s amiknek láttára eltakarja arcát, avagy méltó haragra gerjed a tudomány, irodalom és művészet nemes muzsája.

A pünkösdi tüz segiti diadalra a magyar reviziót, ledönti a trianoni határokat, megtisztitja a magyar lelkeket, megemészti a károkozó csirákat mindenütt és felépiti a hitben, erkölcsben erős Nagymagyarországot.

Akkor hazánk ujra Isten »bokrétája« lesz a földön.

Ez lesz a pünkösdi tüz pünkösdi csodája!

Tiltakozunk!

Irta: Martinka.

Folyó hó 17-én százezrek ajkáról hangzott el ez a szó: Tiltakozunk! Igen, tiltakozunk természetszerüleg azért, mert bennünket ért a legnagyobb sérelem, bennünket fosztogattak északon, keleten, délen és ahol a legfájdalmasabban esett, nyugaton is. Az északi, a keleti, a déli rablás jogosságát sem türjük el, nem nyugszunk bele soha, de a legjobban tiltakozunk a nyugati rablás ellen, mert ezt az országrészt olyan nemzet hasitotta le az ezeréves magyar törzsről, amely nemzet miatt lett csonka ez az ország.

Nekünk magyaroknak nem kellett a világháboru, mi nem akartunk meg hóditani országrészeket, meg voltunk elegedve a magunkéval, mégis a magyarnak kellett a legtöbb véráldozatot hozni, kicsiségünkhöz képest aránylag a legtöbb hősi halottat adni tisztán idegen nemzetek érdekeiért. És amikor Trianonban összeültek a világ bölcsei, akkor mégis bennünket itéltek el olyan vádlottként, mint aki felidézte a világégést, aki felidézte a világgazdaság romlását, aki előidézte azt, hogy milliók estek el a frontokon büntelenül, aki miatt milliók lettek sánták, bénak, vakok, aki miatt még ma is és még tudja Isten meddig szenvednek a világ összes népei mindenkitől elhagyatva.

És mi árva magyarok, mindenkitől elhagyatva itt állunk levagott végtagokkal, tehetetlenül és ebben a tehetetlenségünkben nem tudunk mást tenni, mint belekiáltjuk a nagyvilágba: Tiltakozunk!

Igen, tiltakozunk. Habár minden jogunktól megfosztottak, de ezt a jogunkat nem vehetik el tőlünk, egyebünk ugy sincs, mint a szólás joga. Legalább beszeljünk, hallassuk szavunkat, jelentkezzünk, hogy még élünk a négy halálos torszurások dacára is.

Szegény hiszékeny magyarok, szeretjük hinni, hogy vannak jóakaroink, akik pártolnak, számnak bennünket, azt várjuk, hogy majd valaki felemeli tiltakozó szavát az érdekünkben és azt várjuk, hogy az elszakitott országrészek ugy szepszerével, a kotényünkbe hullanak, mint ersett gyümölcs.

Pedig mennyit csalódtunk már és hogy még mennyit csalódunk, azt csak a jó Isten tudja.

Ne gondoljuk, hogy azok a látszólagos jóakarók, barátiarcot mutatók tenylag barátok is és valóban jóakaroink. Számukra arcot vágnak felénk, de a másik arcuk egészen mást mutat. Megtanulhattuk volna a multak sajnos tapasztalatain, hogy mikor legjobban dédelgettek bennünket, akkor mindig szükség volt a magyar véráldozatra és a magyar pénzre. A magyar mindig csak arra volt jó, hogy alkalmas időben ütőkártyának legyen valaki kezében. Igy van ez most is. Ha körülnézünk, tapasztalhatjuk, hogy amelyik oldalon becézznek bennünket, ott szükség mutatkozik ránk. Ez tehát nem azért van, mert szeretnek, számnak bennünket, hanem mert alkalomadtán számitásaik vannak velünk. Hogy csak egy nemzetet emlitsek, különösen azt a nemzetet, amelyik szereti emlegetni velünk való rokonságat, de mi magyarok is kérkedünk néha vele. Ez a lengyel nemzet. Azon a cimen tart rokonságot velünk elsőfokon, hogy régi hagyományok szerint Szent István királyunk később szentté avatott fia Imre herceg. Mesko lengyel herceg leányát birta volna [illegible] hogy visszont a másik oldalon azt vitatják, hogy nem igaz, mert Imre herceg felesége Kresimir horvát fejedelem leánya volt. Második fokon Báthory István királysága, harmadik fokon pedig Behm tábornoknak a magyar szabadságharcban való bekap-

csolódása adja meg a jogot arra, hogy mint rokon emlegessük egymást. És mégis, mikor ezelőtt néhány évvel itt voltak a lengyelek nálunk, a fehér asztalnál szép üdvözlő beszédeket mondtak, dicsőitettek bennünket, minden szépet, jót mondtak rólunk, sajnáltak bennünket és mikor elutaztak tőlünk, egyenesen Prágába mentek és a kisántánttal megkötötték a katonai szövetséget ellenünk.

Ugyanakkor rengeteg hadiszert: ágyut, gépfegyvert, puskát stb. rendeltek meg a cseh hadiszergyáraknál a jövő háborujára ugyancsak ellenünk.

Pedig ez a szegény nemzedék amellett, hogy rokonnak tartja magát, nagyrészben nekünk köszönheti ujabbi önállóságát, a mi vitéz katonáink kiomló vére volt a felszabaditója és mégis megértük azt, hogy az első kinálkozó alkalommal cserben hagyták az igaz magyar ügyet.

Ez az egy eset csak példa arra, hogy ne legyünk hiszékenyek, naivok akkor, mikor valamelyik oldalról becézgetnek, simogatnak bennünket, mert a vállveregetés alatt valami lappang a mi kárunkra.

Ezeréven keresztül védelmezői voltunk a nyugatnak, mi állitottuk meg a törököt, a tatárt, mi voltunk kelet és nyugat közt az ütköző pont, a mi bőrünkön fejlődött nagyra a nyugat kulturája és mégis nekünk kellett kihajtani minden cseppjét annak a méregnek, mely pusztulásunkra volt szánva, de Isten különös kegye kiséri nemzetünket és nem engedi, hogy kipusztuljunk és elvesszünk.

A tengernyi vérveszteség, anyagi kirablások után is itt vagyunk, habár a sir szélén, de azért mégis élünk és remélünk. És ha egyelőre egyebet nem tehetünk, legalább: Tiltakozunk!

HIREK.

Varga József
sárvári evang. lelkész.

Mi az Élet? Harc a lehetetlenséggel; a halállal, amelynek a kelyhe mindenki számára töltve van s egyszer, holnap vagy holnapután ki kell üritenünk.

Az Élet harc a Halállal, a fény harca az árnyal, a világosság harca a sötétséggel

*

Nehéz fekete felhők usznak fent a levegőben, árnyék kiséri őket a földön. A napsugár szétszórja a komor szinű felhőket és aranyos sugarai megaranyozzák az Életet. Aztán ujabb felhők jönnek, komorak, sulyosak s a levegő ólmos lesz, az eső ujra szemerkél, lassan, mintha már olyan sok könnyet sirt volna el az ég. Aztán ujra süt a nap, aztán megint esik az eső. Csüggedés, reménység és igy váltakoznak.

Csütörtökön reggel épen ilyen idő volt, amikor Varga József mégegyszer, utoljára magára öltötte a Luther-kabátot. Szivében épen ugy viaskodott a csüggedés és a reménység, mint ahogy fenn a levegőben a napsugár, az Élet viaskodott a fekete felhőkkel, a sötétséggel, a halállal.

Az a kevés ájtatoskodó: iskolás gyermekek, asszonyok, akik a reggeli imádságra a templomba gyültek, megrendülve látták, hogy a lelkipásztoruk arcán végigperegnek a könnyek s hullanak az imakönyvre. Látták, amint ott áll a lelkipásztor magábaroskadva, összetörve, fáradtan, mint a vándor, aki kimerülve megáll, hogy keresse a helyet a pihenésre.

Az imádság után, elhaló hangon suttog a lelkész ajakáról az »Amen«. Végig néz a padsorokon. Tekintetével végig simogatta az ismerős arcokat; felbug az orgona és Varga József, a sárváriak sokat szenvedett lelkipásztora összeroppanva, szinte megrokkanva megindul a halál felé, hogy vissza nem riadva, meg nem borzadva, Ő maga ölelje magához a halált.

Becsapodik mögötte a sekrestye ajtaja. Lassan, szépen, vontatottan szól az ének, az orgona fájdalmasan kiséri s megy a pap lassan, megtörve illatos virágos kertjén át rügyező, virágzó fák alatt a megásott sirja felé és a virágok kelyhén apró esőcseppecskék csillognak, mintha valaki o a sirta volna őket.

Ismét felhő vonul át az égen. Az eső esik. A szél busan takarodót trombitál és a fekete felhők ugy csüggnek alá, mint a fekete gyászdrapériák. S a pap meggyötörve, összetörve, arcán átvirrasztott éjszakák sápadt fénye ül, lelkét a kötelesség, a hűség tölti el, de szivét a szenvedés mardossa! Lázas fejét a halál hideg arcára hajtja s a fegyver hideg csövére odaperegnek a pap könnyei. Sóhajtás tör elő megkinzott lelkéből: »Uram! Uram! Miért hagytál el engem! Uram, vedd magad hoz lelkemet.«

Mi az!? Semmi! Valahol becsaptak egy ajtót!

Semmi... Semmi... csak hullanak a fákról a virágszirmok, a szél sodorja, viszi őket, ki tudja merre, hova, ilyenek a bus ember sorsok is.

Tizet kong a toronyóra, mintha érckalapács a szivünket verné. A »Tisztelendő Ur« mellre bukott véres fejjel ott fekszik dolgozószobájában. A harangok sirnak... hosszan szólnak, mint amilyen hosszu volt az Ő szenvedése.

*

A gyászjelentés valószinüen ugy fog szólni, hogy »rövid szenvedés« után halt meg. Igaza lesz, de csak abban az értelemben, amennyit testileg szenvedett, m[illegible]ennek az embernek a szenvedése hosszu évek óta tart. Ez az ember olyan lelki kataklizmakon ment [illegible]sztül, amelynek tudatában sem én, sem a legelfogultabb erkölcsbiró nem törhet pálcát az ő tette fölött.

Amikor a firenzeiek meglátták Dante arcát, azt mondották róla, hogy »ez az ember csakugyan a poklokat járta meg«. Ha Varga József arcára is rárajzolodtak volna midazok a szenvedések okozta sebek, amelyeket az emberek vágtak a lelkén, akkor ő rá is találna a firenzei mondás: »Ez az ember a poklokat járta meg«.

Ez az ember valami szent vágyódással járt a Krisztus szolgálatába, a Krisztus i hit volt lelke szive élete lobogó fáklyája, azonban szivében ez a láng *nagyon egyedül* lobogott, magára hagyatottan lobogott.. nem szitotta a szeretet, nem hullott rá a megértés, a vigasztalás olaja és élete lángja fogyott, fogyott s az otthon remegő mécsese lett s ennek az imbolygó fénye fekete árnyakat rajzolt a papi hajlék falára. Az árnyak szenvedésbe, szenvedélybe hajszolták a lakóját. Az árnyak riadtak beteggé tették az embert s a lelkészt sötétség vette körül, nem láthatta Krisztus utját s hogy ne kisértsék többet az árnyak, élete imbolygó mécsesét, egy ujjal elfojtotta.

Az a dörrenés, amely őt megölte, fizikailag alig hallatszott tul, azon a négy falon, amelyet utoljára látott, de erkölcsileg elhangzik a szivekig, akik megértő könnyeket hullatnak érte, mert az a dörrenés, amely az ő életét kioltotta, csak ott, azon a helyen volt hallható, amelyen az ő tragédiájának az okai voltak, de sokan érezték, ösztönösen tudták, hogy a tragedia közeleg.

Ennek a fegyvernek a dörrenése erkölcsileg kell hogy elhatoljon messze, mert az ő élete a mai magyar élet egy apró tragédiája s amely apró tragédiákból tevődnek össze városok, országok, nemzetek tragédiái. A Mindenható adjon csendes nyugodalmat neki s minket pedig vigasztaljon a költő szavaival:

Az Ur Illésként elviszi mind,
Kiket nagyon sujt és szeret;
Tüzes gyors sziveket ad nekik,
Ezek a tüzes szekerek.

Ifj. Asbóth Ferenc.

Bucsujárás. Mult szombaton a szanyiak és móriak jöttek nagyobb zarándokcsapatban a kegyhelyre. A móriak imposáns menetben vonultak be fuvós zenekarok kiséretében. A fuvószenekar vasárnap délben az apátság tiszteletére, délután pedig a közönség részére szerenádot adott.

Meghalt Magyar Károly, Veszprémvármegye volt főispánja. Országosan ismert, nagytehetségü ember költözött el ismét a küzdőtérről Magyar Károly ny. veszprémvármegyei főispán személyében. A kiskamondi nagybirtokost régi baja kinozta, melynek gyógykezelése végett 1931. április hó 30 án felvétette magát a szombathelyi közkórházba. Betegsége azonban annyira előrehaladott stádiumban volt már, hogy nem tudtak rajta segiteni és folyó hó 21-én meghalt.

Vasvármegye és Szombathely város kulturegyesülete igazgató választmánya hétfőn tartotta az évi rendes közgyülést előkészitő választmányi ülését, amelyen a képzőművészeti szakosztályba meghivták Reich Imre helybeli festőmester tehetséges fiát, ifj. Reich Imrét is, aki a festőművészet terén máris szép eredményeket ért el.

Hősök emléknapja. A kemenesmagasii népművelési bizottság május 31-én méltóképen áldoz a háboruban elesett magyar hősök emlékének. Az ünnepély, amelyen a községi elöljáróság élén résztveszanek az összes helyi egyesületek, délelőtt 11 órakor a Kossuth Lajos téren folyik le. Az ünnepi beszédet a népművelési bizottság elnöke, Szabó István ev. lelkész tartja. Az ünnepély keretébe beleillesztedik a tüzoltók fogadalomtétele. Külön aktusként szerepel a hadiérmek kiosztása, amit Szabó István ev. lelkész végez ünnepélyes formában.

Vasuti kedvezmény a pápai fürdőre. A kereskedelemügyi miniszter junius 1-től aug. 31-ig terjedő időre 33 százalékkal mérsékelt, hétvégi menettérti vasuti jegyeket engedélyezett a következő vasuti viszonylatokban: Győr-Pápa, Szombathely-Pápa, Celldömölk-Pápa, Devecser-Pápa, Csorna-Pápa, Bánhida-Pápa. Itt megemlitjük, hogy Pápán megnyilt Dunántul legnagyobb, legmodernebb uszodája és homokfürdője 1500 személy befogadóképességgel, amelyhez 400 holdas grófi park tartozik. A higiéna és kényelem minden szempontjából modern fürdőüzem beékelve az ősrégi grófi park és városliget árnyas fái közé, valósággos gyógytényezőt alkot.

A sárvári ev. lelkész öngyilkossága. Tragikus hir röppent a szélrózsa minden irányába Sárvárol. Folyó hó 21 én. Varga József alig 50 éves, életerős javakorbéli ev. lelkész dobta el magától azt az életet, mellyel őt a Teremtő megáldotta. Hogy milyen okok késztették erre, adták kezébe a gyilkos fegyvert, mellyel életét kioltotta, csak sejtik. Azt mondják, adósságai voltak, melyekkel nem tudott megküzdeni, az élet küzdelmeibe belefáradt, céltalannak látta az életet, azért inkább a halált választotta. Varga lelkész a legismertebb és a legbecsületesebb polgárok közé tartozott, aki derék jó polgára volt Sárvárnak, igazi jó pap, családapa egyaránt. Temetése tegnap, szombaton volt. Temetésén Sárvár és környékének népe nagy tömegekben vett részt és kisérte utolsó utjára.

Hősök emlékünnepe Celldömölkön. A helyi Ikn. bizottság május hó utolsó vasárnapján (31-én) délután 5 órakor a Hősök Emlékoszlopa előtt, a hazafias közönség bevonása mellett, a világháboruban elesett hőseink emlékünnepélyét rendezi meg. A mult évekhez hasonlóan jelenjék meg községünk mindig jó magyar polgára az ünnepélyen. A részletes műsort lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Elhunyt iparos. Ismét kidőlt a munka egy becsületes oszlopa. Heidekker Antal Celldömölknek több mint egy félszázadon át volt egyik legbecsületesebb iparosa. Heidekker Antal kádármester nincs többé, folyó hó 18 án este 8 órakor rövid, de sulyos betegség következtében 81 éves korában örökre [illegible]zött szerettei köréből, visszatért teremtő Istenéhez örök nyugalomra. Heidekker Antal kádármester több mint félszázados becsületes munkájával, emberbecsülő modorával kiérdemelte az egész község népének becsülését, de jó munkájának hire messze Celldömölk határán is tovaterjedt és megkeresték őt távoleső vidék rendelői is. Hogy mennyi tisztelője volt a megboldogultnak, meglátszott a temetésén, hol a zászló alatt megjelent nagyszámu iparosokon kivül a tisztelőinek nagy tömege jelent meg és kisérte utolsó utjára.

Levente ünnepély Celldömölkön. A soproni leventeoktatói tanfolyam hallgatói, akik jelenleg a [illegible]
zet IV. és V. [illegible]
rándulásokkal [illegible]
ujrendszerű [illegible]
meg Celldö[illegible]
dömölki lev[illegible]
a valódi lev[illegible]
rendezését. [illegible]
hangulatban, [illegible]
csikban 36 [illegible]
patikus [illegible]
tanár para[illegible]
palyaudvarra. A [illegible]
jelölteket [illegible]
és vezető [illegible]
kiséretében. [illegible]
iskolát tekint[illegible]
örömmel [illegible]
tonal két [illegible]
jelölt nyelvi [illegible]
tornatanitást [illegible]
szellemében [illegible]
Azután me[illegible]
den n[illegible]
leventék gya[illegible]
tatót szándék[illegible]
utaztak tan[illegible]
tértek vá[illegible]
tek az ist[illegible]
tartott tu[illegible]
órakor talpig [illegible]
és vidéki [illegible]
gyakorlótérre, [illegible]
vezetésével. A [illegible]
tapsviharban tö[illegible]
és jómegjelenésű [illegible]
volt Dreszl K[illegible]
felügyelője, vi[illegible]
testn. vezetős[illegible]
lése után 100 [illegible]
nepély, amelyen [illegible]
mennyire vi[illegible]
gyakorias foly[illegible]
sorakozott fel, [illegible]
mutattak be t[illegible]
eredményeképen [illegible]
menyt értek el. [illegible]
gimnasztika, [illegible]
vezetett olyan [illegible]
hogy [illegible]
torna a maga[illegible]
vel, ritmikus [illegible]
legnagyobb [illegible]
fel a nyujtó[illegible]
nel szebb gyak[illegible]
ket s minden [illegible]
tapsorkánnal [illegible]
A sulydobók [illegible]
s a legszebb [illegible]
rást szintén a [illegible]
a nézőközönség [illegible]
rási stilusokat [illegible]
nászok és [illegible]
mutatványaikkal [illegible]
közönséget. D[illegible]
mégis a l[illegible]
gyönyörködtet[illegible]
szép szám vol[illegible]
arra való tekint[illegible]
otball mérkőz[illegible]
torna-zok és [illegible]
hangjaival [illegible]
tornabemutató[illegible]
m..g Dégay [illegible]
fényes sikerrel [illegible]
repléset. Bizony [illegible]
hogy mire [illegible]
magas szint[illegible]
zés. Ha ilyen [illegible]
vendő nemzed[illegible]
tünk Magyaro[illegible]
önérzetes dac[illegible]
ne örüljenek [illegible]
a nagyszerű [illegible]

[illegible] itóképző inté-
[illegible] tanulmányki-
[illegible] nagyon nivós
[illegible] örvendeztették
[illegible] önségét. A cell-
[illegible] ta ezen érdekes,
[illegible] ünnepély meg
[illegible] erkezett vidám
[illegible] ngyvirágos ko-
[illegible] itójelölt, szim-
[illegible] testnevelési
[illegible] celldömölki
[illegible] iszokat, tanitó
[illegible] ölki ev. tanitó
[illegible] többi oktatók
[illegible] ujonnan épitett
[illegible] legnagyobb
[illegible] enő osztálytani-
[illegible] Egyik tanitó-
[illegible] t. másik pedig
[illegible] az uj tanterv
[illegible] yesebb sikerrel.
[illegible] szobrot s min-
[illegible] nleket, végül a
[illegible] a tornabemu-
[illegible] n Martonfára
[illegible] ujra vissza-
[illegible] délelőtt resztvet-
[illegible] szobra előtt
[illegible] Délután pedig 2
[illegible] özetben a helyi
[illegible] len vonultak u
[illegible] stnevelési tanár
[illegible] ágra a közönség
[illegible] fegyelmezett
[illegible] ünnepségen jelen
[illegible] testnevelési
[illegible] főelőadó, járási
[illegible] szekegy elenek-
[illegible] ezdődött az ün
[illegible] églatszott, hogy
[illegible] rendszeres
[illegible] gasugró csapat
[illegible] fényes sikerrel
[illegible] süket, melynek
[illegible] sugrási ered-
[illegible] etkezett a dán
[illegible] tan test. tanár
[illegible] hozzáértéssel,
[illegible] n ujrendszerű
[illegible] lendületességé-
[illegible] özönség előtt a
[illegible] után sorakozott
[illegible] csapata. Szebb-
[illegible] lték el a nező-
[illegible] t a legnagyobb
[illegible] pély közönsége.
[illegible] legszebb stilust
[illegible] el. A távolug
[illegible] elemmel kisérte
[illegible] gyönyörűbb ug-
[illegible] ni. A korláttor-
[illegible] akrobataszerű
[illegible] atba ejtették a
[illegible] szeles időnek,
[illegible] al és gulákkal
[illegible] t. Még igen sok
[illegible], mely azonban
[illegible] ana bajnoki fo
[illegible]. a fehérruhás
[illegible] an a Himnusz
[illegible] pe yt. Ezen szép
[illegible] bb dicséret illeti
[illegible] i tanárt, ki oly
[illegible] tanitványai sze-
[illegible] egyuttal arról,
[illegible] szellem, milyen
[illegible] iar a tanitókép-
[illegible] helyezik a jö-
[illegible] e hittel tekinthe-
[illegible] a felé s büszke,
[illegible] rianon felé: hogy
[illegible] meg nem jött el
[illegible] sz. feltámadás!

[illegible] etnek. Az irigyelt szerzők — [illegible] egy érdekes nyilatkozatból [illegible] ejdnem minden szindarabjukra [illegible] a nyilatkozatot a Délibab uj [illegible] népszerű szinházi képeslap uj [illegible] kivül számtalan érdekes cikket [illegible]. Nagyon érdekes az a cikk, [illegible] Erzsi operaénekesnő irt, [illegible] odi lábversenyről közölt riport, a [illegible] lytatásos regény és a kotta[illegible] ab egy száma mindössze [illegible]

Társadal[illegible] Szövetsége til-takozása Tria[illegible] [illegible] ársadalmi Egyesületek Szövet[illegible] [illegible]gyülést tartott

mult vasarnap délelőtt fél 12 órakor a Hősök szobránál. A község lakossága seregesen jött a tiltakozó gyülésre és igy annak szép tekintélyt kölcsönzött. A tiltakozó gyülést dr. Pletnits Ferenc kormányfőtanácsos, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének járási elnöke nyitotta meg, aki nagyhatásu megnyitójában rámutatott arra, hogy a magyar nemzet nem volt oka a háborunak, mégis neki kellett legjobban vérezni, neki kellett a legtöbb hősi halottat adni és neki kellett elszenvedni a békekötés legnagyobb igazságtalanságait. Azért most, mikor Genfben ismét összeültek a győzök és elnyomók, szükséges, hogy jelentkezzünk és Trianon igazságtalanságait hangoztassuk. Talán végre mégis belátják a bünös cselekedetek sulyos következményeit és hajlandók lesznek reparálni Trianon rettentő igazságtalanságait. E helyről most már nem kérünk — mondotta — hanem követelünk. A közönség viharzó tüntetése közben fejezte be hatásos beszédét. Utána Bornemissza Károly cserkész lépett a podiumra és kemény tartással, kitünő előkészülettel szavalta el Kis M. Talizmán cimü nagyhatásu költeményét. Dr. Bisitzky András községbiró beszélt meg, — aki ugyancsak a trianoni igazságtalanságok jóvátételét követelte. Végül Hokhold István olvasta fel erre az alkalomra megszerkesztett tiltakozást, melyet a közönség elfogadott. A vasutasok dalárdája aktualis énekszámokat adott elő, melyet a közönség tapssal jutalmazott. A községi zenekar ugyancsak közreműködött és szereplésével emelte az ünnepély hatását. A tiltakozó ünnepély a Himnusz eléneklésevel ért véget.

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomáson május 15-től.

	Honnan?				Hova?
személy	4·03	Szombathely	vegyes	4·06	Sopron
	4·10	Budapest keleti	személy	4·12	Győr
motor pótló	6·14	Pápa	személy	4·53	Budapest Sz. át
motor	6·44	Sopron vasár és ü.	motorpótló	5·01	Zalaegerszeg
motor pótló	7·06	Szombathely	személy	·2	Szentgotthárd
vegyes	7·40	Veszprém külső	teher szem.	6·5	Pápa vas. nem
motor	7·58	Sopron cs. munkn.	motor pótló	6·2	Szombathely
motor pótló	8·07	Zalaegerszeg		7·11	Keszthely
gyors	8·26	Szombathely	gyors	·32	Budapest Gy.
személy	8·30	Győr	személy	8·38	Szombathely
gyors	10·24	Győr	vegyes	8·45	Veszprém külső
motor pótló	11·30	Zalaegerszeg	motor	8·46	Sopron
személy	11·35	Győr	gyors	10·30	Szombathely
gyorsit. sz.	11·39	Szentgotthárd	gyors. sz.	11·47	Budapest Gy. át
gyors	11·43	Budapest Sz. át	motor	11·50	Zalaegerszeg
motor	14·12	Zalaegerszeg	gyors	11·52	Szentgotthárd
	14·18	Sopron	motor	13·00	Sopron vásárk.
teher szem.	14·22	Pápa vas. nem	személy	14·35	Adonypusztaszab.
személy	1· 0	Szombathely		14·38	Győr
	1·51	Adonypusztaszab.	vegyes	14·45	Zalaegerszeg
	15·57	Győr	személy	16·2	Szombathely
motor pótló	17·—	Zalaegerszeg	gyors	17·26	Budapest Sz. át
gyors	17·17	Szentgotthárd	motor	17·24	Sopron
gyorsit. sz.	17·20	Budapest Gy. át	gyors. sz.	17·26	Szentgotthárd
vegyes	19·00	Sopron	személy	17·30	Győr
gyors	19·19	Szentgotthárd	motor pótló	17·48	Zalaegerszeg
motor pótló	19·4	Szombathely	gyors	19·25	Budapest Gy. át
személy	20·05	Budapest Sz. át	motor pótló	20·10	Pápa
vegyes	20·1	Zalaegerszeg	motor	21·01	Zalaegerszeg
gyors	20·58	Budapest Gy. át	gyors	21·04	Szombathely
motor	21·20	Sopron vas. és ün	motor pótló	21·31	
motor pótló	21·14	Keszthely	motor	21·38	Sopron vas. és ün.
személy	23·35	Szentgotthárd	motor pótló	21·38	Pápa vas. és ün.
			személy	23·55	Budapest Gy. át

... a legszebb ... az

IMAKÖNYV.

... kiállításban kapható ... papirkereskedésben

Agyvértódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes **»Ferenc József«** keserüviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapitások megerősitik, hogy a **Ferenc József** viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszik. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható

Denaturált buza q-ként 13 pengőért takarmányozási célokra. Mivel az államkedvezményes korpa és takarmányliszt készletet pár nap alatt a gazdák szétkapkodták, a földmivelésügyi kormány megbizta a Futura központot (Budapest IV. Bécsi-utca 2. Sürgönycim: Futura, Budapest) hogy denaturált eozinált takarmánybuzát bocsásson a gazdák rendelkezésére. Ez ab Budapest, vagy ab vidéki Futura raktártelep állomásokról vagonba rakva rinfusa q-ként 13 P-be kerül, boletta nélkül. Bolettáert nem kell fizetni. Darált denaturált buza q ként 14 P. Vevő zsákjaiban áll rendelkezésére, készpénz fizetés ellenében

Földbirtokokra gazdáknak zöldhiteleket 1000 pengőig vagononként, amortizációs kölcsönöket bekonvertált hos-zulejárattal I—III. helyig, legolcsubban 7—8 százalék kamattal, ugyancsak eladósodott földbirtokosok adósságait rendezi, földbirtokosok parcellázását, azoknak adás-vételét elvállalja, birtokbérleteket minden nagyságban ad és keres **DOROSZLAY** gazgató Budapest, József-körut 22.

A méhek megölték a lovakat. Mult hétfőn egy sümegi kocsis a szőlőhegyre ment lovaival és véletlen lovaival egy méhes mellett állott meg. Az egyik lovat megszurta a mén, mire ez megbokrosodott és a másik lovat magával ragadva felboritottak egy méhkast, a méhek felzudultak, nekiestek a két lónak és annyira megszurkálták őket, hogy mindakét ló kimult. Különben nem az első eset hogy lovak belepusztultak a méhek szurásaiba Allitólag a ló igen érzékeny a méh szurására

Minden gazdának tudni kell, hogy Celldömölkön Singer Béla vaskereskedésében junius hó 15-éig **kaszavásár** van, hol jótállás melletti kitünő minőségü **kaszákat már 2.00-tól kezdve 2.80-ig árusitanak.**

A pirosruhás asszony. A Szinházi Elet pünkösdi számában közli Erdős Renée »A pirosruhás asszony« cimü kis regényét. Incze Sándor hetilapjának uj számában a legkitünőbb magyar rajzolóművészek karikatura-versenyt rendeznek. Hogyan lett Szemző Gyula főispánból párizsi vendéglős. Karinthy Frigyes a jövő szinházáról irt cikket. Kiepura a Sváb hegyen. A pesti agglegények nyilatkoznak az agglegény adóról. Egy hollywoodi primadonna karrierje szerelem és botrányok nélkül. Kálmán Jenő kutyanovellája: A Szinházi Élet uj száma sok cikkben és képekben ismerteti a nyári divatujdonságokat. Kozmetikai cikkek. Az uj szám folytatja az Ismeretlen Szerző »A néma primadonna« cimü regényét, ezenfelül háromfelvonásos szindarabot, kottát, gyermekujságot és kézimunkamellékletet ad a Szinházi Élet. Egyes szám ára 1 pengő, negyedévi előfizetési dij 10 pengő. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-utca 8. szám.

30 évig a dzsungelben. A napokban érkezett haza Indiából egy Berzsenyi Tamás nevü gazdálkodó, aki 30 évig élt a dzsungelben. Most, hogy megvagyonosodott, itthon akar letelepedni. Elmesélte, hogy élete India dzsungeljében a küzdelmek sorozata volt. Távol a hazától, rokonoktól és barátoktól csak egyetlen szórakozása volt: a könyvtára. Ezt a könyvtárt az elmult évtizedek alatt Tolnai Világlapjától kapta ajándékba. Még Indiában sem tudott volna meglenni kedvenc lapja és a Tolnai könyvei nélkül.

Felhivás a sportpártoló közönséghez! Mint köztudomásu, 1929. junius havában a városi és vasutas öreg fiuk között megtartott old-boy mérkőzést a városiak nyerték 5:2 arányban. A vasutas öreg fiuk a három év előtti vereségért (tekintettel az ügy sürgősségére) most kértek revánsot, igy hát pünkösd hétfőjén áll ki a két csapat, hogy megvivja gigantikus harcát a helybeli old-boy bajnoki cimért. Hogy a vasutasok mennyire felkészültek és mennyire biztosra veszik a győzelmüket, az bizonyitja legjobban, hogy a saját győzelmükre máris nagy fogadásokat kötnek. Allitólag a mérkőzés előtt és a szünetben vasutas bukmékerek látogatják meg a közönséget és ajánlják odsaikat a nyerni vágyó közönségnek, 1:4 arányban a vasutasok javára. A vesztes csapat egyébként egy hordó igazi idénysörrel tartozik hódolni a győztes csapatnak, amit a mérkőzés után megbékülten fogyasztanak el Klubhelyiségben. Aki rég nélkülözött igazi szép football játékot akar látni, az feltétlen ott legyen. Mókáról és a közönség szórakoztatásáról gondoskodva lesz.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás, vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserüviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

Elhunyt vasutas. Hosszas szenvedés után folyó hó 20-án délután 5 órakor meghalt Déry András nyug. máv. kalauz. Déry András a régi vasutasok közül való volt, hüséges, kitartó, megbizható jó vasutas volt, szerették felebbvalói, de szerették kollégái és barátai is. Mint vasutas hosszu éveket töltött Horvátországban is, honnan Celldömölkre helyezték ... ibb itt nyugdijazták. Déry Andrást felesége és öt gyermeke gyászolja. Temetése pénteken délután volt a rom. kath. vallás szertartása szerint. Temetésén a testületileg kivonult vasutasokon kivül igen sok tisztelője jelent meg.

Iparengedély. Kondesmann Gyula nemeskereszturi lakós korcsmaiparra igazolványt nyert.

A pápóci leventeegyesület táncmulatsága. A pápóci leventeegyesület május 24-én, 25-én és junius 1-en szinielőadást rendez felszerelései gyarapitására. Május 25-én az előadás táncmulatsággal lesz egybekötve. Szinre kerül: Csite Károly Legényfurfang cimü darabja. Az előadások kezdete délután 4 órakor.

Halálozás. Finta Józsefné született Pap Ida 60 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt Csöngén. Temetése pénteken délután ment végbe nagy gyászoló közönség részvétele mellett.

Hüs ital

nagy melegben könnyen okoz fogfájást. Mint máskor, ilyenkor is vegyen be

Hogyan segithetjük elő a gyümölcsfák erőteljes fejlődését? Erre a kérdésre ad választ a Növényvédelem és Kertészet legujabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsfák hajtásainak kezeléséről, a szőlő peronosporája elleni védekezésről, a rózsa nyári nyeséséről, a korai paradicsom termesztéséről, a palántaültetés hibáiról, a monilia elleni védekezésről, a földi bolhák, a lótetvek és a levéltetvek irtásáról stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, földmivelésügyi minisztérium) egy alkalommal dijtalanul küld mutatványszámot.

Evangélikus leánynap Szombathelyen. A Középvasi egyházmegye 1931. május hó 17-én rendezte első leány konferenciáját Szombathelyen. A konferencia iránt igen nagy volt az érdeklődés. Résztvett összesen 350 leány. A kemenesaljai egyházmegyéből Celldömölkről 5, Alsóságról 20 leányegyesületi tag jelent meg. A konferencia fél 9 órakor kezdődött a szombathelyi muzeum kulturtermében. Zongor Béla esperes megnyitó beszédében nagyon szépen reámutatott arra, hogy a női nemet Krisztus emelte ki lealacsonyitó szolgasorsából s emelte fel az őtet megillető helyre. A megnyitó előadás után következtek az üdvözlések. Minden egyesületből egy tag röviden üdvözölte a konferenciát. Itt külön meg kell

emliteni az Alsósági Leány Egyesület képviseletében szóló Remport Ilonkát, aki oly kedvesen és szépen összeállított beszédben üdvözölte a konferenciat, hogy azzal minden jelenlévő tetszését megnyerte. Az üdvözlések végeztével Kunn János tanító »Az evangélikus leányotthon«-ról beszélve előadta, hogy milyennek képzeli ő az evangelikus leányt az ő otthonában. Utána az evangélikus templomban tartott ünnepi istentiszteleten Gerencsér Zsigmond nemescsói ev. lelkész »Egy a szükséges dolog«-ról prédikálva sok lélekben keltett a bethániai Máriához hasonló hitet. Ebédszünet után a Szombathelyi Ev. Leány Egyesület, Egyesületi titkárnőjének sajátszerzésű 2 felvonásos irredenta szinjátékát adta elő igen szép sikerrel. Utána Majorosa Edith országos titkárnő mutatott be egy nagyon kedves kis mintaösszejövetelt, melyben szemléltetve mutatta be a leányokkal való foglalkozás módjit. Utána Kovács Béla nemeskoltai evang. lelkész »Az evang. leány a Biblia mellett« cimen tartotta meg értékes es tanulsagos előadását. A konferenciát Belák János szombathelyi ev. lelkész »Az evang. leány az egyházban« cimü előadásával fejezte be, nagyon szépen rámutatva a munkatérre, amelyen az evang. leány az egyházon belül terjesztheti Krisztus evangéliumát. Az egyes előadások között a kőszegi és a nemescsói Leányegyesületek énekkarai gyönyörködtették a hallgatóságot. Majd a konferencia vezetőségének felkérésére az Alsósági Leany Egyesület 2 tagja Somogyi Irénke és Remport Ida — minden előzetes előkészités nélkül — szóló énekeikkel szórakoztatták a jelenlévőket. A konferenciáról minden jelenlévő lélekben megujulva és hitben megerősödve tavozott el.

Szenzációs ujitas a Pesti Naplónál. A Pesti Napló, amely nagy hagyományaihoz méltóan viseli a »legnagyobb magyar ujsag« elökelő cimét, uj és páratlan jelentőségü akcióba kezdett. Pünkösd vasárnapjától kezdve a Pesti Napló a gazdag vasárnapi mellékleten kivül minden nap nyolcoldalas, szines papirra nyomott külön mellékletet ad olvasóinak. Ezek a mellékletek felölelik a mai magyar társadalom valamennyi munkaterületét. Igy kedden az iparos és kereskedő naplója, ennek a hatalmas tábornak érdekeiért szall sikra s a legkitünöbb szaktekintélyek cikkei, érdekes riportok és információk mellett minden ipafost és kereskedőt érdeklő hirről beszámol. Szerdán a népszerü technikai és tudomanyos napló a magyar technikus társadalom munkakörével foglalkozik. Csütörtökön az orvosi és a jogi napló, péntéken a tisztviselő naplója, szombaton az asszony, leány, család naplója ad felvilagositast, irányitast és közli a különböző foglalkozasi agak érdekképviseleteinek közleményeit. A Pesti Napló mindennap nyolcoldalas szines mellékletei nélkülözhetetlenek minden dolgozó magyar férfi és nő számara. Szivesked jék az utcan megvásárolni a Pesti Napló t. Előfizetni lehet minden városban a bizomanyosoknal, vagy Budapesten VII. Erzsébet-körut 18—20. Egy hónapra 4 pengő.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jó rokonok és ismerősök, akik Istenben boldogult férjem, illetve atyánk

Heidekker Antal

temetésén megjelentek, ravatalára koszorut vagy virágot helyeztek, nagy bánatunkban vigasztaló szavaikkal felkeresték, különösen pedig a celldömölki Ipartestület, hogy a temetésre zászló alatt kivonult, fogadják bánatos szivünk hálás köszönetét.

özv. Heidekker Antalné
gyermekei, unokái és dedunokái.

A celldömölki kir. jbir. mint tkvi hatóság. 1128/1931. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Klein Miksa végrehajtatónak ifju Pap János és neje Garolvis Anna végrehajtást szenvedők ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 303 P 60 fillér tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a celldömölki kir. járásbiróság területén levő Egyházeskeszö községben fekvő s az egyházaskeszői 693. sz. betétben A † 1 sor 312. hrsz. alatt ifj. Pap János és neje Garolvis Anna nevén álló ingatlanra 2800 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1931. évi május hó 29-ik napján d. e. 9 órakor** Egyházaskeszö községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnel letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az arverési feltételeket alairni. (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení. (1908: XLI. 25. §.)

Dr. Havasy sk. kir. jbir.

A kiadmány hiteléül: Kovács Juliska i. stiszt

CSARNOK.

A Sághegy története.

Irta: **Wéber Gyula.**

(Folytatás.)

Mielőtt ezeket az agancs és csonteszközöket, illetve ezeknek rendeltetési és használati modját letárgyaljuk, ezeket is mint a kőeszközöket, el kell osztanunk tárgy, rang és sorrendben. Legelső sorban, vagyis tárgy és rangnemben a direkt és az indirekt fegyvereket kell emlitenem. Ugymint az agancsbalta vagy kalapács, a lándzsa vagy dárda, a szigony, a tőr és a nyilcsucs. A második tárgynemben a szerszámokról kell megemlékeznem rang és sor szerint, ugymint a kés, a véső, az ár, a tű és a furó.

1. A fegyverek: balta vagy kalapács, ezeknél is mint a kőbaltaknál azt, amelyiknek ékszerü éle van, azt direkt fegyverül és azt pedig, amelyiknek tompa vagy lapos foka van, indirekt vagyis rendes körülmények között mint szerszámot, illetve mint kalapácsot, de ha ugy került a sor, mint fegyvert is használták. Ezek a balták és kalapacsok csak ritkan csontból, de többnyire agancsból vannak és mindegyike méreteihez arányban tág nyéllyukkal van ellátva.

A sághegyi őstelep kőkori rétegéből származó agancs-balták és kalapácsok legnagyobb része dr. Holéczy Zoltán gyüjteményében a Neolithikus vagy csiszolt kőkori ősember e tárgynemü emlékei közt foglal helyet.

2. A lándzsa és dárda: ezek már ellentétben a baltákkal, nem agancsból, hanem többnyire csontból készültek. Méreteik különbözők, az előbbi, illetve a lándzsacsucs erősebb, tehát a mérete is nagyobb. Mig a dárda csucs gyengébb és ennél fogva kisebb is. A lándzsát vagyis a lándzsa csucsot erős és hosszu nyélbe ékelték, olyan formán, hogy a nyél egyik végét behasitották és a lándzsa csucs ékszerűvé faragott vagyis csiszolt tövét a nyél behasitott résébe ékelték, majd e művelet után, állati ínnal a behasitott és ékelt rést körül csavarták vagy kötözték. A lándzsát hosszu nyele és nehéz sulya miatt csak dőlésre, illetve közvetlen használatra, távolra ható fegyverül csak ritkán, vagyis megszorult helyzetben használták. A dárdát is a fent leirt eljárással ékelték nyélbe. Alakra, formára egyezik a lándzsával, de jóval kisebb és könnyebb. E tulajdonságánál fogva a legtöbb esetben csak mint távolról ható fegyvert használták.

3. A szigony, ez is mint rokon nemü társa a dárda csontból készült és ugyanugy erősitették nyélre, mint emezt. Mérete is körülbelül egyezik vele. De a csucsa, illetve a hegye különbözik ettől. A dárda-csucs, mint a tőr pengéé hegyes és sima, rendszerint két éle van. A szigony csucsnak pedig egyik vagy mindkét oldalán a mai szigonyokhoz hasonlóan szakák vannak. A dárdát vadászatra, ezt pedig halászatra használták.

4. A tőr, ezt már készitették agancsból is, sőt legtöbbször ebből készitették. De azért a csont török szama is elég sürü. Az agancsból készült tőr hengerszerűen hegyes és néha a markolat helye is ki van faragva. A csontból készült tőr pedig többnyire lapos és két éle van. A csonttörök között már sürübben fordul elő a direkt kidolgozott markolat is. Néha át is vannak furva. A tőrt a zsákmány elejtéséhez, bőrének lefejtéséhez és szétdarabolásához használták.

A sághegyi őstelep kőkori rétegéből gyüjteményembe került török közül egy külön érdemel emlitést. Alakja enyhen ivelt, illetve görbe. Az egyik vége hegyesre van csiszolva, a másik végén pedig az agancs, vagyis a tőr testébe egy élesre csiszolt szerpentin kő van ékelve. A hegyesre csiszolt végével dőlésre, a másik, illetve a köpengével ellátott végével pedig az elejtett zsákmány bőrének lefejtésére, husának szétdarabolására, tehát mint képpengét használták.

5. A nyilcsucs. Az eddig letárgyalt agancs és csont fegyverek többnyire közvetlen közelről ható, vagy legfeljebb rövid távolságra operáló fegyvernemek voltak. Azonban ezzel a »már« fejlettebb phazisu fegyverrel a nyillal az akkori idők fegyvereinek hordtávolságával szemben már »nagy« távolságra lehetett operálni. A nyilcsucs a csontdárdának miniatürje. Ugyanugy ékelték és kötözték nyélbe, mint a dardat.

A sághegyi őstelepről dr. Holéczy Zoltán és az én gyüjteményemben levő nyilcsucsok közt van az u. n. köpüs, illetve nyéljukkal ellatott nyilcsucs is, melyet nem ugy ékeltek nyélbe, mint az előbbit, hanem a nyelet illetve nyilvesszőt ékelték a nyilcsucs nyéljukrabe. De ez már a nyélre erősitésnek egy magasabb foku phazisa. Tehát ezeket a »már« nyéljukkal ellatott nyilcsucsokat, a fejlettebb nyélre erősitési módszeréről itélve, nem a kőkorban, hanem a kőkorból a bronzkorba nyuló átmeneti periódusba tehetjük.

A szerszámok. 1. A kés. A csontból faragott vagy csiszolt késeket nem metszéshez vagy faragashoz használtak, hanem a bőrfejtésnél és kerámikánál lehetett szerepük. Ugyanis a sághegyi őstelep kőkori rétegéből gyüjteményembe került csontból faragott és csiszolt kések méreteiről és abszolut élettelenségéről itélve sem faragashoz, sem metszéshez vagy hasitáshoz, de még dőlésre sem használhatok. De a bőr lefejtéséhez és kerámikában az edények kiformálásához, simitásához, vagy más agyag tárgyak: gyöngy, orsófő, szövőszék és halónehezék nyers agyagból való kiformalasara feltétlenül megfelelt.

2. A véső. Alakja és mérete különböző. Gyakorlati használata ugyanaz, mint a kővésőé, vagyis használhatták fatálak, teknők és vájuk kimélyitésére, sőt a fegyver és a szerszámnyelek készitésénél is jelentékeny szerepük lehetett.

3. Az ár. Alakja és mérete szintén különböző aszerint, hogy milyen anyag megmunkálásához, illetve varrásához használták. Anyaga rendszerint csont, de nem ritkán agancsból is készült. A sághegyi őstelepről származó, illetőleg dr. Holéczy Zoltán és az én gyüjteményemben levő csont és agancs árak keresztmetszetének alakja a következő: Rombusz romboid, négy és háromszögü, ovális, kerek és lapos. A Neolithikus ősember bőrruhazatának az összevarrásánál a tű áthajtatásához szükséges lyukak megnyitasához, illetve keresztül lyukasztásához mint árat használtak.

Folyt. köv.

Hirdessen a Kemenesaljában.

Nyomatott